

УНИВЕРЗИТЕТ ОДБРАНЕ

ВОЈНА АКАДЕМИЈА

ЗБОРНИК АПСТРАКАТА

НАУЧНА
КОНФЕРЕНЦИЈА
ВОЈНИХ НАУКА

Наука у функцији одбране

ЗБОРНИК АПСТРАКАТА

*Научна конференција војних наука
„ВојНа 2023”*

МЕДИЈА ЦЕНТАР
ОДБРАНА

Издавач
Медија центар „Одбрана”

Библиотека „Војна књига”
Књига број 2567
Едиција *Зборници*

За издавача
Директор
Биљана Пашић, потпуковник

Начелник Одељења за издавачку
делатност – редакција „Војна књига”
Уредник издања
Горан Јањић, дипл. инж.

Главни графички дизајнер
Александра Капор

Ликовно-графички уредник
Душка Стефановић, дипл. графичар–фотограф

Корице
др *Јадранка Терзић*

Коректор
Слађана Грба

Тираж 160 примерака

Штампа
Војна штампарија, Београд

Copyright © Медија центар „Одбрана”, 2023.

ISBN 978-86-335-0827-8

МИНИСТАРСТВО ОДБРАНЕ
УНИВЕРЗИТЕТ ОДБРАНЕ
Војна академија

ЗБОРНИК АПСТРАКАТА

*Научна конференција
војних наука
„ВојНа 2023”*

(16–17. мај 2023)

Београд, 2023.

Организатор
УНИВЕРЗИТЕТ ОДБРАНЕ
Војна академија
ул. Вељка Лукића Курјака бр. 33

За организатора
пуковник
ванр. проф. др *Срђан Благојевић*

Превод на енглески
Центар за стране језике
Војне академије

ПРОГРАМСКИ ОДБОР

1. пуковник ванр. проф. др Срђан Благојевић, начелник Војне академије (декан) – председник
2. бригадни генерал проф. др Бобан Ђоровић, дипл. инж., ректор Универзитета одбране – члан
3. пуковник доц. др Иван Вулић дипл. инж., проректор за научноистраживачку делатност Универзитета одбране у Београду – члан
4. проф. др Владимир Цветковић, декан Факултета безбедности Универзитета у Београду – члан
5. проф. др Драган Симеуновић, Факултет политичких наука Универзитета у Београду – члан
6. проф. др Јован Бабић, Филозофски факултет Универзитета у Београду – члан
7. проф. др Неђо Даниловић, проректор за науку, научноистраживачки рад и развој Универзитета МБ – члан
8. проф. др Илија Кајтез, Факултет за међународну политику и безбедност Универзитета „Унион – Никола Тесла” – члан
9. бригадни генерал доц. др Михаило Зоговић, начелник Управе за одnose са јавношћу Министарства одбране – члан
10. ванр. проф. др Јованка Шарановић, директор Института за стратегијска истраживања – члан
11. пуковник Мићо Сувајац, начелник Школе националне одбране „Војвода Радомир Путник” – члан

НАУЧНИ ОДБОР

1. пуковник ванр. проф. др Аца Ранђеловић, начелник Деканата Војне академије – председник
2. пуковник ванр. проф. др Драган Трифковић, дипл. инж., продекан за научноистраживачки рад Војне академије – члан
3. пуковник доц. др Александар Буквић, дипл. инж., продекан за наставу Војне академије – члан
4. пуковник доц. др Саша Деветак, начелник Департмана друштвено-хуманистичких наука Војне академије – члан

5. пуковник проф. др Миленко Андрић, дипл. инж., начелник Департамана техничко-технолошких и природно-математичких наука Војне академије – члан
6. пуковник проф. др Ранко Лојић, начелник Катедре командовања и руковођења Војне академије – члан
7. пуковник доц. др Драган Јевтић, Катедра командовања и руковођења Војне академије – члан
8. пуковник доц. др Александар Милић, начелник Катедре наоружања и опреме Копнене војске Војне академије – члан
9. пуковник доц. др Ненад Комазец, Катедра наружања и опреме Копнене војске Војне академије – члан
10. пуковник доц. др Слободан Ђукић, начелник Катедре друштвених наука Војне академије – члан
11. пуковник ванр. проф. др Срђан Старчевић, Катедра друштвених наука Војне академије – члан
12. пуковник доц. др Славиша Влацић, начелник Катедре војног ваздухопловства Војне академије – члан
13. ванр. проф. др Станислав Стојановић – члан
14. пуковник Вангел Милковски, начелник Катедре стратегије Школе националне одбране „Војвода Радомир Путник” – члан
15. пуковник доц. др Милан Миљковић, Катедра стратегије Школе националне одбране „Војвода Радомир Путник” – члан
16. пуковник Дејан Ранђеловић, начелник Катедре оператике Школе националне одбране „Војвода Радомир Путник” – члан
17. пуковник доц. др Мирослав Терзић, Катедра оператике Школе националне одбране „Војвода Радомир Путник” – члан
18. пуковник Зоран Ђурић, начелник Катедре тактике Војне академије – члан

ОРГАНИЗАЦИОНИ ОДБОР

1. пуковник доц. др Саша Деветак, начелник Департамана друштвено – хуманистичких наука Војне академије – председник
2. потпуковник доц. др Дамир Пројовић, Катедра командовања и руковођења Војне академије – члан
3. капетан фрегате доц. др Слободан Радојевић, Катедра друштвених наука Војне академије – члан
4. капетан корвете доц. др Шериф Бајрами, Катедра тактике Војне академије – заменик
5. војни службеник ванр. проф. др Хатица Бериша, Катедра стратегије Школе националне одбране „Војвода Радомир Путник” – члан

6. капетан фрегате мср Милан Кресојевић, Катедра наоружања и опреме Копнене војске Војне академије – члан
7. капетан фрегате мср Игор Баришић, Институт за стратегијска истраживања Универзитета одбране – члан
8. мајор мср Небојша Кљајић, Катедра командовања и руковођења Војне академије – члан
9. мајор мср Срђан Костић, Катедра тактике Војне академије – члан
10. војни службеник Мирјана Вучић, Центар страних језика Војне академије – члан
11. мајор Саша Симић, Одељење логистике Војне академије – члан
12. заставник прве класе Александар Гајић, Катедра тактике Војне академије – члан
13. капетан прве класе Вук Новаковић, Катедра тактике Војне академије – секретар

САДРЖАЈ

ПРВА ТЕМАТСКА ЦЕЛИНА: ТЕОРИЈСКИ И ПРАКТИЧНИ АСПЕКТИ РАЗВОЈА ВОЈНИХ НАУКА – ИЗАЗОВИ И ПЕРСПЕКТИВЕ

Божидар Форца, ВОЈНА НАУКА КАО ВРЕДНОСТ И ИНТЕРЕС	30
Božidar Forca, MILITARY SCIENCE AS VALUE AND INTEREST	31
Момчило Сакан, ПРОМЕНЕ ПАРАДИГМЕ ВОЈНИХ НАУКА.....	32
Momčilo Sakan, CHANGES IN THE PARADIGM OF MILITARY SCIENCES.....	33
Јан Марчек, РАЗВОЈ ВОЈНИХ НАУКА ОД ПРВЕ СИСТЕМАТИЗАЦИЈЕ ДО ВЕРИФИКАЦИЈЕ МЕЂУ НАУКАМА У ДРУШТВУ (1971–2021).....	34
Jan Marček, DEVELOPMENT OF MILITARY SCIENCES FROM FIRST SYSTEMATIZATION TO VERIFICATION AMONG SCIENCES IN SOCIETY (1971-2021).....	35
Хатиџа Бериша, Игор Баришић, ИЗАЗОВИ И ПЕРСПЕКТИВЕ РАЗВОЈА ВОЈНИХ НАУКА.....	37
Hatidža Beriša, Igor Barišić, CHALLENGES AND PERSPECTIVES OF DEVELOPMENT OF MILITARY SCIENCES.....	38
Миљан Милкић, ПОЈАМ, УЛОГА И ЗНАЧАЈ ВОЈНИХ НАУКА У СИСТЕМУ ВОЈНОГ ШКОЛСТВА ЈНА	40
Miljan Milkić, CONCEPT, ROLE AND IMPORTANCE OF MILITARY SCIENCES IN MILITARY EDUCATION SYSTEM OF THE JNA	41
Милена Кнежевић, Александар Нешевски, Милан Милуновић, ФИНАНСИРАЊЕ ВОЈНОГ ОБРАЗОВАЊА У ФУНКЦИЈИ РАЗВОЈА КАПАЦИТЕТА ВОЈНИХ НАУКА	43
Milena Knežević, Aleksandar Neševski, Milan Milunović, FINANCING OF MILITARY EDUCATION FOR THE PURPOSE OF DEVELOPING THE CAPACITY OF MILITARY SCIENCES	44

Милан Миљковић, ПРАВЦИ РАЗВОЈА ВОЈНЕ СТРАТЕГИЈЕ	45
Milan Miljković DIRECTIONS OF DEVELOPMENT OF MILITARY STRATEGY.....	46
Вангел Милковски, Срђан Згоњанин, КОНЦЕПТ УПОТРЕБЕ ВОЈСКЕ СРБИЈЕ У СТРАТЕГИЈИ ОДВРАЋАЊА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ	48
Vangel Milkovski, Srđan Zgonjanin, THE CONCEPT OF USING THE SERBIAN ARMED FORCES IN DETERRENT STRATEGY OF THE REPUBLIC OF SERBIA.....	49
Драган Јевтић, ЗНАЧАЈ ЈЕДИНСТВА И МЕЂУЗАВИСНОСТИ СТРАТЕГИЈЕ И УПРАВЉАЊА У ФУНКЦИЈИ ОДБРАНЕ	51
Dragan Jevtić, THE SIGNIFICANCE OF UNITY AND INTERDEPENDENCE OF STRATEGY AND MANAGEMENT FOR THE PURPOSE OF DEFENCE.....	52
Синиша Јовић, Хатиџа Бериша, СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ КАО ФАКТОР СТРАТЕШКОГ ПРОМИШЉАЊА И ДЕЛОВАЊА НА ВОЈНО ОБРАЗОВАЊЕ	54
Siniša Jović, Hatidža Beriša, STRATEGIC ASSESSMENTS AS A FACTOR OF STRATEGIC THINKING AND EFFECT ON MILITARY EDUCATION.....	55
Слободан Радојевић, ПИРАМИДА СТРАТЕГИЈА ИСПОД ПОЛИТИКЕ – НАУКА И ПРАКСА У САВРЕМЕНИМ РАТОВИМА И СУКОБИМА.....	57
Slobodan Radojević, STRATEGY PYRAMID UNDER POLITICS - SCIENCE AND PRACTICE IN MODERN WARS AND CONFLICTS	58
Мирјана Миленковић, ТЕОРИЈСКО И ПОЈМОВНО ОДРЕЂЕЊЕ МИРОВНИХ МИСИЈА.....	59
Mirjana Milenković, THEORETICAL AND CONCEPTUAL DEFINITION OF PEACEKEEPING MISSIONS.....	60
Јован Савић, ТЕОРИЈСКА АНАЛИЗА ВОЈНЕ И ПОЛИЦИЈСКЕ ОПЕРАЦИЈЕ СПРЕЧАВАЊА ИЛЕГАЛНОГ ПРЕЛАСКА ДРЖАВНЕ ГРАНИЦЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ	62
Jovan Savić, THEORETICAL ANALYSIS OF THE MILITARY AND POLICE OPERATION AGAINST ILLEGAL CROSSING OF THE STATE BORDER OF THE REPUBLIC OF SERBIA	63
Мирослав Остојић, ШИФРОВАНЕ ФУНКЦИЈЕ КОМАНДЕ.....	64
Miroslav Ostojić, ENCRYPTED COMMAND FUNCTIONS.....	65

Бранко Мићановић, Мирослав Остојић, Иван Стојадиновић, Срђан Згоњанин, УМЕШНОСТ КОМАНДОВАЊА ВОЈВОДЕ ПЕТРА БОЈОВИЋА	66
Branko Mićanović, Miroslav Ostojić, Ivan Stojadinović, Srđan Zgonjanin, LEADERSHIP SKILLS OF FIELD MARSHAL PETAR VOJVOVIĆ	67
Бојан Ђорђевић, Игор Еплер, Момчило Ђорђевић, Србољуб Николић, УПРАВЉАЊЕ ОРГАНИЗАЦИЈСКО-МОБИЛИЗАЦИЈСКИМ РАЗВОЈЕМ ЈЕДИНИЦА ВОЈСКЕ ПРИМЕНОМ ИНФОРМАЦИОНИХ ТЕХНОЛОГИЈА.....	69
Bojan Đorđević, Igor Epler, Momčilo Đorđević, Srboljub Nikolić, MANAGING ORGANISATIONAL - MOBILISATIONAL DEVELOPMENT OF MILITARY AND MOD UNITS BY APPLYING INFORMATION TECHNOLOGIES	70
Саша Деветак, Зоран Ђурић, РАЗВОЈ, ИЗАЗОВИ И ПЕРСПЕКТИВЕ ТЕОРИЈЕ И ПРАКСЕ ТАКТИКЕ.....	72
Saša Devetak, Zoran Đurić, DEVELOPMENT, CHALLENGES AND PERSPECTIVES OF TACTICS THEORY AND PRACTICE	73
Зоран Ђурић, Саша Деветак, Милоје Илић, КОНЦЕПТ МОДЕЛОВАЊА И РЕШАВАЊА ТАКТИЧКИХ ЗАДАТАКА – ПРИЛОГ ТЕОРИЈИ И ПРАКСИ ТАКТИКЕ	75
Zoran Đurić, Saša Devetak, Miloje Ilić, MODELLING AND PROBLEM-SOLVING CONCEPT IN CARRYING OUT TACTICAL TASKS - APPENDIX TOTHE THEORY AND PRACTICE OF TACTICS.....	76
Винко Жнидаршич, Велибор Павловић, ОДРЕЂЕЊЕ БОРБЕНИХ ДЕЈСТАВА КОПЕНЕ ВОЈСКЕ У ДОКТРИНАМА ВОЈСКЕ СРБИЈЕ ОД 2010. ДО 2016. ГОДИНЕ	78
Vinko Žnidaršič, Velibor Pavlović, DETERMINING GROUND FORCES' COMBAT ACTIONS IN THE SERBIAN ARMED FORCES DOCTRINES FROM 2010 - 2016.....	79
Милан Кресојевић, УТИЦАЈ МОРФОГЕОЛОШКИХ И ХИДРОМЕТЕОРОЛОШКИХ КАРАКТЕРИСТИКА РЕКА НА ОДБРАНУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ.....	81
Milan Kresojević, THE INFLUENCE OF MORPHOGEOLOGICAL AND HYDROMETEOROLOGICAL CHARACTERISTICS OF RIVERS ON THE DEFENCE OF THE REPUBLIC OF SERBIA	82

Александар Алексић, Жељко Јокић, Горан Лазић, МОДЕЛ БОРБЕНИХ МОГУЋНОСТИ ПЕШАДИЈСКЕ ЧЕТЕ У ПРАВОВРЕМЕНО ОРГАНИЗОВАНОЈ ОДБРАНИ	83
Aleksandar Aleksić, Željko Jokić, Goran Lazić INFANTRY COMPANY COMBAT CAPABILITIES MODEL IN TIMELY ORGANISED DEFENCE.....	84
Бранко Величковић, Нинослав Ђуђић, Мирослав Јовановић, Саша Максимовић, САДЕЈСТВО ОКЛОПНИХ ЈЕДИНИЦА И ПЕШАДИЈЕ У НАПАДУ НА НАСЕЉЕНО МЕСТО	86
Branko Veličković, Ninoslav Đudić, Miroslav Jovanović, Saša Maksimović, COORDINATION BETWEEN ARMOURED UNITS AND INFANTRY IN THE ATTACK ON A POPULATED AREA.....	87
Шериф Бајрами, Светислав Шошкић, ПРИМЕНА САВРЕМЕНИХ МЕТОДА ОДЛУЧИВАЊА У ТАКТИЦИ	89
Šerif Bajrami, Svetislav Šoškić, APPLICATION OF MODERN DECISION MAKING METHODS IN TACTICS.....	90
Чедомир Герзић, ДАЉИНСКИ ПИЛОТИРАНИ ВАЗДУХОПЛОВИ У НАОРУЖАЊУ ВОЈСКЕ СРБИЈЕ КАО ОДГОВОР НА САВРЕМЕНЕ ИЗАЗОВЕ И ПРЕТЊЕ	92
Čedomir Gerzić, REMOTELY PILOTED AIRCRAFT IN THE ARMAMENT OF THE SERBIAN ARMED FORCES AS A RESPONSE TO MODERN CHALLENGES AND THREATS.....	93
Бојан Кузмановић, Бобан Саздић-Јотић, ДОПРИНОС ВИШЕКРИТЕРИЈУМСКЕ АНАЛИЗЕ ЗА ИЗБОР АНТИДРОН СИСТЕМА	94
Bojan Kuzmanović, Boban Sazdić-Jotić, CONTRIBUTION OF MULTI-CRITERIA ANALYSIS FOR THE SELECTION OF ANTI-DRONE SYSTEMS.....	95
Дејан Благојевић, Александар Милић, Бојан Гламочлија, ЈЕДАН МОДЕЛ ПРИМЕНЕ БЕСПИЛОТНИХ ЛЕТЕЛИЦА У ОТКРИВАЊУ МИНСКИХ ПОЉА	96
Dejan Blagojević, Aleksandar Milić, Bojan Glamočlija, A MODEL OF UNMANNED AREIAL VEHICLES APPLICATION IN THE DETECTION OF MINE FIELDS.....	97

Вук Новаковић, Бранислав Бојанић, АРТИЉЕРИЈСКА ВАТРЕНА ПОДРШКА ТАКТИЧКИМ ЈЕДИНИЦАМА КОПНЕНЕ ВОЈСКЕ У БОРБЕНИМ ОПЕРАЦИЈАМА У НАСЕЉЕНОМ МЕСТУ	99
Vuk Novaković, Branislav Bojanić, ARTILLERY FIRE SUPPORT TO TACTICAL UNITS OF THE LAND FORCES IN COMBAT OPERATIONS IN A POPULATED AREA	100
Александар Петровић, Ненад Комазец, Дамир Јерковић, Александра Живковић, Анђела Митровић, УНАПРЕЂЕЊЕ СПОСОБНОСТИ ДЕЛОТВОРНЕ И ЕФИКАСНЕ УПОТРЕБЕ ТОПОВСКОГ АРТИЉЕРИЈСКОГ ДИВИЗИОНА 130 mm	102
Aleksandar Petrović, Nenad Komazec, Damir Jerković, Aleksandra Živković, Andela Mitrović, IMPROVING CAPABILITIES OF EFFECTIVE AND EFFICIENT USE OF 130 mm CANNON ARTILLERY BATTALION.....	103
Драган Бојанић, Марина Бојанић, ПРИКАЗ МАТЕМАТИЧКОГ МОДЕЛА ЗА ОДРЕЂИВАЊЕ НАЈПОВОЉНИЈЕГ ВАТРЕНОГ ПОЛОЖАЈА БРИГАДНЕ АРТИЉЕРИЈСКЕ ГРУПЕ У УСЛОВИМА НАПАДНЕ ОПЕРАЦИЈЕ.....	105
Dragan Bojanić, Marina Bojanić, PRESENTATION OF MATHEMATICAL MODEL FOR DETERMINING THE OPTIMUM FIRE POSITION OF BRIGADE ARTILLERY GROUP IN CONDITIONS OF OFFENSIVE OPERATIONS	106
Александар Милић, Дарко Божанић, Жељко Поповић, МАСКИРАЊЕ УСЛОВЉЕНО ИСКУСТВИМА ИЗ САВРЕМЕНИХ БОРБЕНИХ ОПЕРАЦИЈА	107
Aleksandar Milić, Darko Božanić, Željko Popović, CAMOUFLAGE CONDITIONED BY EXPERIENCES FROM MODERN COMBAT OPERATIONS	108
Срђан Костић, Стефан Пусулић, Бојан Шљукић, УТИЦАЈ ЗАПРЕЧАВАЊА НА ОДБРАНУ НАСЕЉЕНОГ МЕСТА	110
Srđan Kostić, Stefan Pusulić, Bojan Šljukić, THE INFLUENCE OF INTERDICTION ON THE DEFENCE OF A POPULATED PLACE.....	111

Душко Тешић, ИЗБОР ЈУРИШНОГ МЕХАНИЗОВАНОГ МОСТА ЗА САВЛАЂИВАЊЕ ПРЕПРЕКА У ВОЈСЦИ СРБИЈЕ ПРИМЕНОМ ВИШЕКРИТЕРИЈУМСКОГ МОДЕЛА FUCOM-МАВАС	113
Duško Tešić, CHOICE OF ASSAULT MECHANISED BRIDGE FOR OVERCOMING OBSTACLES IN THE SERBIAN ARMED FORCES USING THE MULTI-CRITERIA FUCOM-MAVAS MODEL	114
Светислав Шошкић, Милан Кресојевић, Дарко Стричић, Шериф Бајрами, ПОБОЉШАЊЕ ОСПОСОБЉАВАЊА ПРИПАДНИКА РОДА РЕЧНИХ УПОТРЕБОМ БРОДСКОГ СИМУЛАТОРА	116
Svetislav Šoškić, Milan Kresojević, Darko Stričić, Šerif Bajrami, IMPROVEMENT OF TRAINING MEMBERS OF RIVER FLOTILLA BY USING SHIP SIMULATOR	117

**ДРУГА ТЕМАТСКА ЦЕЛИНА:
ДОПРИНОС ДРУШТВЕНО-ХУМАНИСТИЧКИХ НАУКА
У ОБЛАСТИ БЕЗБЕДНОСТИ И ОДБРАНЕ**

Илија Кајтез, ФИЛОЗОФИЈА И НАШЕ ДОБА – ЗНАЧАЈ ФИЛОЗОФИЈЕ ЗА ВОЈСКУ СРБИЈЕ	120
Ilija Kajtez, PHILOSOPHY AND OUR AGE - THE SIGNIFICANCE OF PHILOSOPHY FOR THE SERBIAN ARMED FORCES	121
Јован Бабић, ЗНАЧАЈ НАУКЕ ЗА СТАТУС И УЛОГУ ВОЈСКЕ	123
Jovan Babić, IMPORTANCE OF SCIENCE FOR STATUS AND ROLE OF MILITARY	124
Драган Станар, ЈАНУСОВСКА ПРИРОДА МОРАЛНОГ ОБРАЗОВАЊА У ФУНКЦИЈИ ОДБРАНЕ: ЧОЈСТВО И ЈУНАШТВО КАО ИДЕАЛИ МОДЕРНЕ СРПСКЕ ВОЈСКЕ	125
Dragan Stanar, THE JANUSIAN NATURE OF MORAL EDUCATION IN DEFENCE: COURAGE AND HEROISM AS IDEALS OF THE MODERN SERBIAN ARMED FORCES	126
Срђан Старчевић, СОЦИОЛОШКЕ ТЕОРИЈЕ У КЊИГАМА О СТРАТЕГИЈИ У СРБИЈИ ОД 1880. ДО 1914. ГОДИНЕ – ПРИМЕНА И ПОУКЕ	128
Srđan Starčević SOCIOLOGICAL THEORIES IN BOOKS ON STRATEGY IN SERBIA FROM 1880 TO 1914 - APPLICATION AND LESSONS	129

Душко Сукур, Срђан Старчевић, УТИЦАЈ КАРАКТЕРА ПОСТМОДЕРНОГ ДРУШТВА НА ИЗБОР ТИПА ВОЈСКЕ.....	130
Duško Sukur, Srđan Starčević, THE INFLUENCE OF THE CHARACTER OF POSTMODERN SOCIETY ON THE CHOICE OF THE TYPE OF THE ARMY	131
Борис Пројовић, Дамир Пројовић, МНЕМОНИЧКЕ ТЕХНИКЕ У ФУНКЦИЈИ УЧЕЊА – ИЗАЗОВИ И ПЕРСПЕКТИВА	132
Boris Projović, Damir Projović, MNEMONIC TECHNIQUES IN LEARNING - CHALLENGES AND PERSPECTIVE.....	133
Дамир Пројовић, Борис Пројовић, ДЕКАРТОВ МЕТОД	134
Damir Projović, Boris Projović, DESCARTES' METHOD.....	135
Слађана Ђурић, Иван Димитријевић, МЕТОДОЛОШКЕ ДИЛЕМЕ У ИСТРАЖИВАЊИМА	136
Slađana Đurić, Ivan Dimitrijević, METHODOLOGICAL DILEMMAS IN DEFENCE RESEARCH.....	137
Иван Димитријевић, Слађана Ђурић, БАЗЕ ПОДАТАКА ЗА ИСТРАЖИВАЊА У СТУДИЈАМА ОДБРАНЕ	139
Ivan Dimitrijević, Slađana Đurić, RESEARCH DATABASES IN DEFENCE STUIDIES	140
Дарко Лукић, Љубомир Гиговић, Ненад Гаљак, ПРОБЛЕМСКА НАСТАВА КАО ИНОВАТИВНИ МОДЕЛ УНАПРЕЂЕЊА НАСТАВНОГ ПРОЦЕСА ВОЈНЕ ГЕОГРАФИЈЕ.....	142
Darko Lukić, Ljubomir Gigović, Nenad Galjak, PROBLEM-BASED LEARNING AS AN INNOVATIVE MODEL FOR IMPROVING MILITARY GEOGRAPHY TEACHING	143
Јасмина Милошевић Столић, ДРУШТВЕНИ ПРЕДМЕТИ У ФУНКЦИЈИ ИЗГРАДЊЕ ПРОФЕСИОНАЛНОГ ИДЕНТИТЕТА ОФИЦИРА ВС	144
Jasmina Milošević Stolić, HUMANITIES IN THE FUNCTION OF SHAPING PROFESSIONAL IDENTITY OF AN OFFICER OF ARMED FORCES OF SERBIA.....	145

Анита Пешић, Јан Марчек, РАЗВОЈ ВОЈНЕ ПСИХОЛОГИЈЕ У ВОЈНИМ НАУЧНИМ И ОБРАЗОВНИМ ИНСТИТУЦИЈАМА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ.....	147
Anita Pešić, Jan Marček, MILITARY PSYCHOLOGY DEVELOPMENT IN MILITARY, SCIENTIFIC AND EDUCATIONAL INSTITUTIONS OF THE REPUBLIC OF SERBIA	148
Борис Кордић, САЗНАЊА СОЦИЈАЛНЕ ПСИХОЛОГИЈЕ И ЊИХОВ ДОПРИНОС ВОЈНИМ НАУКАМА	150
Boris Kordić INSIGHTS OF SOCIAL PSYCHOLOGY AND THEIR CONTRIBUTION TO MILITARY SCIENCES	151
Ранко Лојић, ЗНАЧАЈ ЕМОЦИОНАЛНЕ ИНТЕЛИГЕНЦИЈЕ У РАЗВОЈУ ЛИДЕРСКИХ ВЕШТИНА	152
Ranko Lojić THE IMPORTANCE OF EMOTIONAL INTELLIGENCE IN THE DEVELOPMENT OF LEADERSHIP SKILLS.....	153
Небојша Кљајић, ЗНАЧАЈ МЕДИЈСКЕ ПИСМЕНОСТИ ЗА ПРИПАДНИКЕ ВОЈСКЕ	154
Nebojša Kljajić, SIGNIFICANCE OF MEDIA LITERACY TO MEMBERS OF THE ARMED FORCES.....	155
Јованка Шарановић, Милош Миленковић, УПОТРЕБА РОДНОГ ЈЕЗИКА У ВОЈНОЈ ОРГАНИЗАЦИЈИ	156
Jovanka Šaranović, Miloš Milenković, USE OF GENDER LANGUAGE IN MILITARY ORGANISATION	157
Александар Петровић, СТРАТЕШКИ ПРИСТУП УПРАВЉАЊУ КОМУНИКАЦИЈОМ У СИСТЕМУ ОДБРАНЕ	158
Aleksandar Petrović, STRATEGIC APPROACH TO COMMUNICATION MANAGEMENT IN DEFENCE SYSTEM.....	159
Милица Андрић, РАЗГОВОРИ НА НЕБУ – КОДОВИ ЦИВИЛНЕ И ВОЈНЕ АВИЈАЦИЈЕ	161
Milica Andrić, CONVERSATIONS IN THE SKY - CIVIL AND MILITARY AVIATION CODES.....	162
Драган Пауновић, КРИВИЧНОПРАВНИ СИСТЕМ КАО БИТАН ЧИНИЛАЦ ФУНКЦИОНИСАЊА СИСТЕМА БЕЗБЕДНОСТИ И ОДБРАНЕ.....	164
Dragan Paunović, CRIMINAL JUSTICE SYSTEM AS IMPORTANT FACTOR IN SECURITY AND DEFENCE SYSTEM.....	165

Слободан Радојевић, Вукојица Живановић, КОНЦЕПТ ТОТАЛНЕ ОДБРАНЕ – ПОУКЕ И ИСКУСТВА ПРИМЕНЕ У СВЕТУ	167
Slobodan Radojević, Vukojića Živanović, TOTAL DEFENCE CONCEPT - WORLD-WIDE APPLICATIONS LESSONS AND EXPERIENCES	168
Драгиња Влк, УЛОГА ТЕОРИЈСКОГ КОНЦЕПТА СТРАТЕШКЕ КУЛТУРЕ У КРЕИРАЊУ И ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ СТРАТЕГИЈЕ ОДБРАНЕ СРБИЈЕ ОД 2009. ДО 2022.	169
Draginja Vlk, ROLE OF THE THEORETICAL CONCEPT OF STRATEGIC CULTURE IN CREATION AND IMPLEMENTATION OF DEFENCE STRATEGY OF SERBIA FROM 2009 TO 2022.	170
Андријана Максимовић, Зоран Милосављевић, ТЕОРИЈЕ ДРУШТВЕНЕ АКЦИЈЕ: ПОСТАВКЕ И ЗНАЧАЈ У РАЗУМЕВАЊУ БЕЗБЕДНОСТИ	172
Andrijana Maksimović, Zoran Milosavljević, SOCIAL ACTION THEORIES: ASSUMPTIONS AND SIGNIFICANCE IN UNDERSTANDING SECURITY	173
Марија Ђорић, ДОПРИНОС ПОЛИТИКОЛОГИЈЕ У ОБЛАСТИ БЕЗБЕДНОСТИ И ОДБРАНЕ КРОЗ ПРИМЕР ИЗУЧАВАЊА ЕКСТРЕМИЗМА.....	174
Marija Đorić, THE CONTRIBUTION OF POLITICAL SCIENCE IN THE FIELD OF SECURITY AND DEFENSE THROUGH THE EXAMPLE OF THE STUDY OF EXTREMISM.....	175
Јелица Стефановић Штамбук, Миљана Ђурчевић Цуцић, Ивана Дуњић, Теодора Станић, ДОПРИНОС ДИПЛОМАТИЈЕ ОДРЖИВЕ ТРАНСФОРМАЦИЈЕ СВЕТА СТРАТЕШКИ ЕФЕКТИВНОМ ДЕЛОВАЊУ У ОБЛАСТИ БЕЗБЕДНОСТИ И ОДБРАНЕ	177
Jelica Stefanović Štambuk, Miljana Đurčević Cucić, Ivana Dunjić, Teodora Stanić, CONTRIBUTION OF WORLD SUSTAINABLE TRANSFORMATION DIPLOMACY TO STRATEGICALLY EFFECTIVE ACTION IN SECURITY AND DEFENCE	178
Ивица Ђорђевић, ПРИМЕНА КОНЦЕПТА ЉУДСКЕ БЕЗБЕДНОСТИ У ФУНКЦИЈИ ПОДИЗАЊА НИВОА БЕЗБЕДНОСТИ И ОДБРАНЕ.....	180
Ivica Đorđević, HUMAN SECURITY CONCEPT FOR THE PURPOSE OF RAISING SECURITY AND DEFENCE LEVEL	181

Никола Славковић, Стефан Рашовић, РАДИКАЛИЗАЦИЈА И НАСИЛНИ ЕКСТРЕМИЗАМ КАО САВРЕМЕНИ ИЗАЗОВИ БЕЗБЕДНОСТИ.....	182
Nikola Slavković, Stefan Rašović RADICALIZATION AND VIOLENT EXTREMISM AS CHALLENGES, RISKS AND THREATS TO THE SECURITY OF THE REPUBLIC OF SERBIA	183
Бостјан Петренељ, ИЗАЗОВИ И ПЕРСПЕКТИВЕ ПРОЈЕКТА ЕВРОПСКЕ ВОЈСКЕ – ФИКЦИЈА ИЛИ РЕАЛНОСТ ПОСЛЕ РАТА У УКРАЈИНИ	185
Bostjan Petrenelj, CHALLENGES AND PROSPECTS OF THE EUROPEAN ARMY PROJECT - FICTION OR REALITY AFTER THE WAR IN UKRAINE	186
Бранислав Белотић, ТЕНДЕНЦИЈЕ РАЗВОЈА ИНФОРМАЦИОНОГ РАТА У САВРЕМЕНОМ СУКОБУ	188
Branislav Belotić, INFORMATION WARFARE DEVELOPMENT TRENDS IN MODERN CONFLICT	189
Слободан Миладиновић, МЕЂУНАРОДНЕ МИГРАЦИЈЕ КАО ОДБРАМБЕНО БЕЗБЕДНОСНО ПИТАЊЕ	191
Slobodan Miladinović, INTERNATIONAL MIGRATIONS AS A DEFENCE SECURITY ISSUE.....	192
Мина Зиројевић, Звонимир Ивановић, МОГУЋНОСТИ И ИЗАЗОВИ САЈБЕР ПРЕТЊИ У АКЦИЈАМА ПРОТИВ КРИТИЧНИХ ИНФРАСТРУКТУРА	194
Mina Zirojević, Zvonimir Ivanović, OPPORTUNITIES AND CHALLENGES OF CYBER THREATS IN ACTIONS AGAINST CRITICAL INFRASTRUCTURES...	195
Стефан Рашовић, Никола Славковић, БЕЗБЕДНОСНИ ИЗАЗОВИ, РИЗИЦИ И ПРЕТЊЕ УПОТРЕБЕ ИНТЕРНЕТ СТВАРИ	197
Stefan Rašović, Nikola Slavković, SECURITY CHALLENGES, RISKS AND THREATS OF USING INTERNET OF THINGS	198
Младен Ћорић, Борис Главач, Миле Ранђеловић, Глигор Шкрпан, РЕЛАЦИЈЕ МОРФОЛОШКИХ КАРАКТЕРИСТИКА КАДЕТА ВОЈНЕ АКАДЕМИЈЕ И УСПЕШНОСТИ УСВАЈАЊА ОСНОВНИХ ТЕХНИКА КАРАТЕА ИЗ ПРОГРАМА ФИЗИЧКОГ ВАСПИТАЊА	200
Mladen Ćorić, Boris Glavač, Mile Randelović, Gligor Škrpan, RELATIONS OF MORPHOLOGICAL CHARACTERISTICS OF MILITARY ACADEMY CADETS AND THE SUCCESS IN MASTERING BASIC KARATE TECHNIQUES AS PART OF THE PHYSICAL EDUCATION PROGRAMME	201

Марјан Маринковић, Лела Марић, Стеван Грујић, Далибор Бушић, Ђорђе Козомара, ПРЕГЛЕДНО ИСТРАЖИВАЊЕ ЗАВРШНИХ РАДОВА НА ПРЕДМЕТУ ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ	203
Marjan Marinković, Lela Marić, Stevan Grujić, Dalibor Bušić, Đorđe Kozomara, REVIEW RESEARCH OF GRADUATE THESES ON THE PHYSICAL EDUCATION COURSE.....	204
Ненад Глигорић, Дамјан Станчић, Никола Пешић, Саша Вајић, Габриела Батестин, КОРЕЛАЦИЈА РЕЗУЛТАТА МОТОРИЧКИХ ТЕСТОВА НА СЕЛЕКЦИЈИ И УСПЕШНОСТИ НА ПРЕДМЕТУ ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ НА КРАЈУ ПРВЕ ГОДИНЕ ШКОЛОВАЊА ТРИ КЛАСЕ КАДЕТА У ВОЈНОЈ АКАДЕМИЈИ.....	205
Nenad Gligorić, Damjan Stančić, Nikola Pešić, Saša Vajić, Gabriela Batestin, CORRELATION OF MOTOR ABILITY TESTS RESULTS FOR SELECTION AND PERFORMANCE IN PHYSICAL EDUCATION AT THE END OF THE FIRST ACADEMIC YEAR FOR THREE CLASSES OF CADETS AT THE MILITARY ACADEMY	206

**ТРЕЋА ТЕМАТСКА ЦЕЛИНА:
ДОПРИНОС ПРИРОДНО-МАТЕМАЧКИХ И
ТЕХНИЧКО-ТЕХНОЛОШКИХ НАУКА У ОБЛАСТИ
БЕЗБЕДНОСТИ И ОДБРАНЕ**

Јовица Богданов, Љубомир Гиговић, Злате Величковић, НАСТАВНИ САДРЖАЈИ ИЗ ПРИРОДНО-МАТЕМАТИЧКИХ И ТЕХНИЧКО- ТЕХНОЛОШКИХ НАУКА У ПРОГРАМИМА ШКОЛОВАЊА ОФИЦИРА РОДОВА КОПНЕНЕ ВОЈСКЕ ОД 1997. ДО 2021. ГОДИНЕ.....	210
Jovica Bogdanov, Ljubomir Gigović, Zlate Veličković, TEACHING CONTENTS IN NATURAL SCIENCES AND MATHEMATICS AND TECHNICAL AND TECHNOLOGICAL SCIENCES IN THE LAND FORCES BRANCH OFFICERS TRAINING PROGRAMS FROM 1997 TO 2021.....	211
Влада Соколовић, Бранимир Крстић, Владимир Миловановић, НАУЧНА ИСТРАЖИВАЊА У ОБЛАСТИ ПРИРОДНО-МАТЕМАТИЧКИХ И ТЕХНИЧКО-ТЕХНОЛОШКИХ НАУКА У ФУНКЦИЈИ РАЗВОЈА САВРЕМЕНОГ НАОРУЖАЊА И ВОЈНЕ ОПРЕМЕ.....	212
Vlada Sokolović, Branimir Krstić, Vladimir Milovanović, SCIENTIFIC RESEARCH IN THE FIELD OF NATURAL SCIENCES AND MATHEMATICS AND TECHNICAL-TECHNOLOGICAL SCIENCES IN THE DEVELOPMENT OF MODERN WEAPONS AND MILITARY EQUIPMENT.....	214

Зоран Максимовић, Јуриј Архимед Курепа, ПРОБЛЕМ РИМСКЕ ДОМИНАЦИЈЕ.....	216
Zoran Maksimović, Jurij-Arhimed Kurepa, THE PROBLEM OF ROMAN DOMINATION	217
Јасмина Фијуљанин, Рале Николић, О ЛАНЧЕСТЕРОВОМ МОДЕЛУ БОРБЕ.....	218
Jasmina Fijuljanin, Rale Nikolić, LANCHESTER'S COMBAT MODEL.....	219
Силвана Илић, Бориша Јовановић, АСИМЕТРИЧНИ КРИПТОГРАФСКИ АЛГОРИТМИ У ДОБА КВАНТНИХ РАЧУНАРА – КРАТАК ПРЕГЛЕД	220
Silvana Ilić, Boriša Jovanović, ASYMMETRIC CRYPTOGRAPHIC ALGORITHMS IN THE AGE OF QUANTUM COMPUTERS - SHORT OVERVIEW	221
Ненад Гаљак, Дарко Лукић, КОМПАРАЦИЈА КАРТОГРАФСКИХ РЕШЕЊА ГЕОТОПОГРАФСКИХ МАТЕРИЈАЛА КОЈИ СЕ КОРИСТЕ У ВОЈСЦИ СРБИЈЕ.....	223
Nenad Galjak, Darko Lukić, COMPARISON OF CARTOGRAPHIC SOLUTIONS OF GEOTOPOGRAPHIC MATERIALS USED IN THE SERBIAN ARMED FORCES.....	225
Марјан Миленков, Миленко Андрић, УТИЦАЈ САВРЕМЕНИХ ТЕХНОЛОГИЈА НА ОБЛИКОВАЊЕ ТЕХНИЧКЕ СЛУЖБЕ	227
Marjan Milenkov, Milenko Andrić, IMPACT OF MODERN TECHNOLOGIES ON SHAPING TECHNICAL SERVICE	228
Драган Васиљевић, Милош Даниловић, Биљана Цветић, Анђела Ђорђевић, КОНЦЕПТ РАЧУНАРСКИ УПРАВЉАНЕ ЛОГИСТИКЕ У ФУНКЦИЈИ ОДБРАНЕ	230
Dragan Vasiljević, Miloš Danilović, Biljana Cvetić, Anđela Đorđević, CONCEPT OF COMPUTER CONTROLLED LOGISTICS IN DEFENCE	231
Негован Иванковић, Душан Јанковић, Злате Величковић, Вања Гујаничић, Бранислав Стојковић, АНГАЖОВАЊЕ ЈЕДИНИЦА АБХ СЛУЖБЕ У СПРЕЧАВАЊУ ШИРЕЊА ВИРУСНЕ ИНФЕКЦИЈЕ COVID 19 У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ – ИДЕНТИФИКОВАНЕ ЛЕКЦИЈЕ	233
Negovan Ivanković, Dušan Janković, Zlate Veličković, Vanja Gujaničić, Branislav Stojković, ENGAGEMENT OF THE UNITS OF NBC SERVICE IN PREVENTING THE SPREAD OF THE COVID-19 VIRAL INFECTION IN THE REPUBLIC OF SERBIA - IDENTIFIED LESSONS.....	234

Предраг Стојисављевић, Жељко Сенић, Зоран Милутиновић, Михајло Стојичић, ИСПИТИВАЊЕ ЗАШТИТНЕ МАСКЕ У ТЕРЕНСКИМ УСЛОВИМА.....	236
Predrag Stojisavljević, Željko Senić, Zoran Milutinović, Mihajlo Stojičić, TESTING PROTECTIVE MASK IN FIELD CONDITIONS	238
Михајло Стојичић, Радован Каркалић, РЕСПИРАТОРНА ЗАШТИТА – ПРИОРИТЕТ У УСЛОВИМА ХЕМИЈСКЕ КОНТАМИНАЦИЈЕ.....	240
Mihajlo Stojičić, Radovan Karkalić, RESPIRATORY PROTECTION - PRIORITY IN CONDITIONS OF CHEMICAL CONTAMINATION	241
Милош Николић, Вања Гујаничић, Негован Иванковић, Злате Величковић, УКЛАЊАЊЕ ОРГАНОФОСФОРНИХ ЈЕДИЊЕЊА ИЗ ВОДЕ ПОМОЋУ БИОУГЉА АКТИВИРАНОГ ВОДЕНОМ ПАРОМ.....	242
Miloš Nikolić, Vanja Gujaničić, Negovan Ivanković, Zlate Veličković, REMOVAL OF ORGANOPHOSPHORUS COMPOUNDS FROM WATER USING STEAM-ACTIVATED BIOCHAR.....	243
Вања Гујаничић, Милош Николић, Негован Иванковић, Бранислав Стојковић, Злате Величковић, УКЛАЊАЊЕ ОРГАНОФОСФАТНИХ ЈЕДИЊЕЊА ИЗ ВОДЕ ПОМОЋУ РЕАКТИВИРАНОГ АКТИВНОГ УГЉА	244
Vanja Gujančić, Miloš Nikolić, Negovan Ivanković, Branislav Stojković, Zlate Veličković, REMOVAL OF ORGANOPHOSPHATE COMPOUNDS FROM WATER WITH REACTIVATED ACTIVATED CARBON	244/245
Марко Димитријевић, Михаел Бучко, ИДЕНТИФИКАЦИЈА И РЕШАВАЊЕ ПРОБЛЕМА КОРОЗИЈЕ У ПРОИЗВОДЊИ МЕТАЛНИХ КОНТЕЈНЕРА ЗА СМЕШТАЈ ВОЈНЕ ОПРЕМЕ.....	246
Marko Dimitrijević, Mihael Bučko IDENTIFICATION AND SOLUTION OF CORROSION PROBLEMS IN THE PRODUCTION OF METAL CONTAINERS FOR ACCOMMODATION OF MILITARY EQUIPMENT	247
Тамара Вујатовић Велимиров, Бранко Вујатовић, Маја Виторовић Тодоровић, САГЛЕДАВАЊЕ И АНАЛИЗА УТИЦАЈА ТЕМПЕРАТУРНИХ, ВРЕМЕНСКИХ И КОНЦЕНТРАЦИОНИХ ФАКТОРА НА ИСХОД СИНТЕЗЕ 9-ХЛОР-1,2,3,4- ТЕТРАХИДРОАКРИДИНА	248
Tamara Vujatović Velimirov, Branko Vujatović, Maja Vitorović Todorović, OBSERVATION AND ANALYSIS OF THE INFLUENCE OF TEMPERATURE, TIME AND CONCENTRATION FACTORS ON THE OUTCOME OF THE SYNTHESIS OF 9-CHLORO-1,2,3,4- TETRAHYDROACRIDINE.....	249

Нада Читаковић, Марин Тадић, ОСОБИНЕ И ПРИМЕНА МЕТАЛНИХ НАНОЧЕСТИЦА	250
Nada Čitaković, Marin Tadić, PROPERTIES AND APPLICATION OF METAL NANOPARTICLES.....	251
Мирјана Крстовић, Даница Бајић, Бојана Фидановски, Славко Мијатов, Јовица Нешић, УТИЦАЈ НАНОЧЕСТИЧНОГ АЛУМИНИЈУМА НА ТОПЛОТНИ ПОТЕНЦИЈАЛ ЕНЕРГЕТСКИХ МАТЕРИЈАЛА	253
Mirjana Krstović, Danica Bajić, Bojana Fidanovski, Slavko Mijatov, Jovica Nešić, THE INFLUENCE OF NANOPARTICLE ALUMINUM ON THE THERMAL POTENTIAL OF ENERGETIC MATERIALS	254
Јелена Мојсиловић, Драган Повреновић, ПРЕЧИШЋАВАЊЕ ОТПАДНИХ ВОДА ИЗ ПОГОНА ЗА ПРОИЗВОДЊУ БАРУТА	255
Jelena Mojsilović, Dragan Povrenović, TREATMENT OF WASTEWATER FROM GUNPOWDER PRODUCTION PLANTS	256
Жељко Јокић, Небојша Христов, Алекса Аничић, Игор Еплер, АНАЛИЗА ЕФИКАСНОСТИ СЕРИЈСКЕ МУНИЦИЈЕ КАЛИБРА 12,7x108mm У ФУНКЦИЈИ ПРОЈЕКТОВАЊА БАЛИСТИЧКЕ ЗАШТИТЕ.....	258
Željko Jokić, Nebojša Hristov, Aleksa Aničić, Igor Epler, THE EFFECTIVENESS OF SERIALISED AMMUNITION OF THE CALIBRE 12.7x108mm FOR THE PURPOSE OF DESIGNING BALLISTIC PROTECTION	259
Александар Радосављевић, Зоран Бајић, ПРОЈЕКТОВАЊЕ ПРИВРЕМЕНОГ МЕСТА ЗА УНИШТАВАЊЕ УБОЈНИХ СРЕДСТВА ДЕТОНАЦИЈОМ.....	260
Aleksandar Radosavljević, Zoran Bajić, PROJECTING TEMPORARY PLACE FOR DESTROYING ORDNANCE BY DETONATION	261
Катарина Несторовић, Веселин Живановић, Ирина Уланова, ПРОСТИРАЊЕ УДАРНОГ ТАЛАСА ПРИЛИКОМ ПОВРШИНСКИХ, ПОДЗЕМНИХ И ПОДВОДНИХ ЕКСПЛОЗИЈА.....	263
Katarina Nestorović, Veselin Živanović, Irina Ulanova, SHOCK WAVE PROPAGATION DURING SURFACE, UNDERGROUND AND UNDERWATER EXPLOSIONS.....	264

Милош Лазаревић, Богдан Недић, Даница Бајић, Ана Алил, Нада Илић, Александар Ћитић, МОГУЋНОСТ ПРИМЕНЕ ЕКСПЛОЗИВА AMONEX У ЗАВАРИВАЊУ РАЗНОРОДНИХ ЧЕЛИЧНИХ ПЛОЧА И УТИЦАЈ КОЛИЧИНЕ ЕКСПЛОЗИВА НА КВАЛИТЕТ ЗАВАРЕНОГ СПОЈА	266
Miloš Lazarević, Bogdan Nedić, Danica Bajić, Ana Alil, Nada Ilić, Aleksandar Ćitić, THE POSSIBILITY OF USING AMONEX EXPLOSIVE IN THE WELDING OF VARIOUS STEEL PLATES AND THE INFLUENCE OF THE AMOUNT OF EXPLOSIVE ON THE QUALITY OF THE WELDED JOINT	267
Алекса Аничич, Андрија Вељовић, Михајло Ерчевић, Миљко Павловић, КОМПАРАТИВНА АНАЛИЗА ИСТОВРЕМЕНИХ РЕЗУЛТАТА МЕРЕЊА ПРИТИСКА БАРУТНИХ ГАСОВА ПОМОЋУ ПИЕЗО СЕНЗОРА И КРЕШЕРА КОД СТРЕЉАЧКЕ МУНИЦИЈЕ.....	269
Aleksa Aničić, Andrija Veljković, Mihajlo Erčević, Miljko Pavlović, COMPARATIVE ANALYSIS OF SIMULTANEOUS MEASUREMENT RESULTS OF GUNPOWDER GAS PRESSURE VIA PIEZO SENSOR AND CRUSHER GAUGE IN SHOOTING AMMUNITION	270
Александар Буквић, Сретен Перић, Александар Ћурић, ПРИЛОГ МОГУЋНОСТИ СУПСТИТУЦИЈЕ ГОРИВА ЗА ДИЗЕЛ МОТОРЕ У ВОЈСЦИ СРБИЈЕ УПОТРЕБОМ БИОДИЗЕЛА РМЕ.....	272
Aleksandar Bukvić, Sreten Perić, Aleksandar Ćurić, ENCLOSURE OF POSSIBILTY OF DIESEL ENGINES FUEL SUBSTITUTION IN THE SERBIAN ARMED FORCES WITH BIODIESEL RME	273
Гордана Мајсторовић, Љубиша Томић, Д. Јанковић, ПРИМЕНА ЦРВЕНЕ ТЕРМОГРАФИЈЕ У ПРАЋЕЊУ РАДА БЕНЗИНСКОГ И ДИЗЕЛ МОТОРА.....	275
Gordana Majstorović, Ljubiša Tomić, D. Janković APPLICATION OF INFRARED THERMOGRAPHY IN MONITORING THE OPERATION OF PETROL AND DIESEL ENGINES	276
Енис Даути, Драган Трифковић, ОЦЕНА СТАЊА ПОГОНСКИХ МОТОРА РЕЧНОГ ВИШЕНАМЕНСКОГ БРОДА НАКОН ЕНДОСКОПСКОГ ИСПИТИВАЊА.....	278
Enis Dauti, Dragan Trifković, CONDITION EVALUATION OF RIVER MULTI-PURPOSE SHIP PROPULSION ENGINES AFTER ENDOSCOPIC EXAMINATION	279

ИЗАЗОВИ И ПЕРСПЕКТИВЕ РАЗВОЈА ВОЈНИХ НАУКА

Хагица Бериша, Игор Баришић

Апстракт: Формално сврставање војних наука, као научне-стручне области у образовно-научном пољу друштвено-хуманистичких наука и провизорно формулисање њених ужих научних области, где су поред стратегије, оператике и тактике, сврстане и области попут командовања, војног физичког вежбања и система наоружања, указује на значајне изазове у погледу јаснијег одређења конституенаса ових врло младих и недовољно развијених наука.

Предмет истраживања, у овом раду, су кључни проблеми развоја војних наука са циљем идентификације и формулације њихових најважнијих чинилаца, као и разматрање могућих праваца и фаза предметног, теоријског, језичког и методолошког развоја ове научне области. Иако је постојало неколико озбиљних покушаја да се јасно формулишу конситуенси ратне вештине, односно војних наука, или наука одбране, није се пуно одмакло у научно-истраживачким напорима да се направе суштински теоријски и методолошки искораци ка научном утемељењу и изграђености војних наука.

Поменута констатација намеће потребу за организацијом и реализацијом фундаменталних истраживања у области војних наука на основу којих би се формулисала основна теоријска и методолошка полазишта за даљи развој војних наука. Наведено становниште представља основну хипотезу од које полазе аутори овог рада.

У истраживању ће бити кориштена метода анализе садржаја и историјско-компаративна метода бројних релевантних страних и домаћих извора у којима се разматрају проблеми предметног, теоријског, језичког и методолошког одређења војних наука, методе анализе и индукције у разматрању најважнијих чинилаца поменутих проблема, као и методе синтезе и дедукције у креирању најважнијих ставова у погледу потенцијалних праваца и евентуалних фаза-стапа у научним истраживањима у области војних наука.

Прелиминарна истраживања аутора указују да недостаје јасно одређење предмета истраживања у војним наукама, при чему постојећи предлози као што су рат, одбрана, војна делатност, војна сила и војна моћ, намећу проблем предметног разграничења са сродним научним областима, као што су науке безбедности, политичке науке, социолошке науке, историјске науке и психолошке науке. Истовремено, проблем интердисциплинарног приступа изучавању рата и одбране у стратешким студијама, студијама рата, студијама одбране, студијама безбедности и студијама мира, онемогућава ситематско проучавање и развој оргиналних метода погодних за истраживања поменутих друштвених појава, процеса и функција из перспективе војне делатности. Теоријска неизграђеност војних наука узрокована је ненаучним и доктринарним приступима у креирању основних теоријских постулата и концепата, који обилују колоквијалним терминима и квазинаучним теоријама, у великој мери доприноси неуређености и несистематичности појмовно-категоријалног апарата у војним наукама.